859/11

Den 17. januar 2011 blev i sag nr. 77.453:

xxxxxx xxxx xxxxxxxxxxx
Hermodsvej 9
9800 Hjørring

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Klageren og hans ægtefælle, der har flere privatoprettede livsforsikringer i Danica Pension, har den 11/12 2009 klaget over diverse forhold vedrørende følgende policer.

Klagerens policer:
Police nr. … 4899: dødsfaldssum med udløb den 1/5 2005.
Police nr. … 5783: erhvervsevnetabsforsikring, som er under udbetaling.
Police nr. … 1264: pensionsordning med kapitalpension og ratepension.

Ægtefællens policer:
Police nr. … 3639: dødsfaldssum med udløb den 1/5 2005.
Police nr. … 1266: pensionsordning med kapitalpension og ratepension.

Klageren har krævet, at selskabet udbetaler en opsparet værdi på dødsfaldssummerne med tillæg af renter og tilskrivning af bonus. For så vidt angår erhvervsevnetabsforsikringen kræver han, at selskabet anerkender, at forsikringen genererer opsparing og på den baggrund efterregulerer depotet.

Endvidere har klageren krævet, at selskabet indeksregulerer præmiefritagelsen hvert år og udarbejder kontooversigter, der udspecificerer og periodiserer de tal, som fremgår af de allerede udsendte kontooversigter for 2002 - 2008.

Yderligere har klageren krævet, at selskabet fremsender kontoudtog for perioden 1998 - 2008 som dokumenterer, at selskabet ikke gennem årene har opkrævet 12 årlige indbetalingsgebyrer (styktillæg og stykratetillæg), men kun ét årligt gebyr.

Endelig er klageren af den opfattelse, at selskabet ikke har dokumenteret, at reguleringen af hans ægtefælles ratepension (police nr. … 1266) er i overensstemmelse med pensionsbeskatningslovens § 8.

Klageren har forinden sagens indbringelse for nævnet haft en omfattende korrespondance med selskabet. I brev af 5/11 2009 til klageren hedder det bl.a.:

"**Spørgsmål om gebyrer ved opkrævning**
Ud over en procentdel af indbetalingen i omkostninger, skal du også betale et gebyr. Du betaler gebyr hver gang, du indbetaler til os. Gebyrerne har intet at gøre med den reguleringsform, der eventuelt er valgt for pensionsordningerne.

Du og [klagers ægtefælle] indbetaler en gang årligt til …1264 og …1266 og betaler derfor også gebyr en gang årligt. Du indbetalte to gange årligt til …5783, ligesom din og [klagers ægtefælles] tidligere forsikringer, …4899 og …3639 havde halvårlig indbetaling.

Omkostningerne skal blandt andet dække den daglige drift og vedligeholdelse og udvikling af vores it-systemer. Udgifterne til disse ting koster jo det samme, uanset hvor lille eller stor ordningen er.

Vi fastsætter omkostningsbidraget til administration m.v. ved en ændring af det såkaldte bonusregulativ og anmelder det til Finanstilsynet. I bonusregulativet er de nærmere regler for bonustilskrivning og omkostningsbidrag på kundernes pensionsordninger fastlagt.
…
Opsparingssikring
Muligvis 'taler vi forbi hinanden', så jeg vil her give en beskrivelse af sammensætningen af din og din ægtefælles pensionsordning. Det er en noget teknisk forklaring, og hvis noget af det virker som gentagelser, er det for at sikre sammenhængen. En pensionsordning i et forsikringsselskab er sammensat af forskellige forsikringsdækninger.

Din pensionsordning (og også din ægtefælles) består af følgende dækninger:
- En kapitalpension, der er livsbetinget, og løbende får tilskrevet et forsikringstillæg (risikopræmie), som er beregnet på grundlag af saldoen og dødsrisikoen.
- En ratepension, der er livsbetinget, og løbende får tilskrevet et forsikringstillæg (risikopræmie), som er beregnet på grundlag af saldoen og dødsrisikoen.
- En ratepension ved død, hvor der løbende betales en risikopræmie, som er beregnet på grundlag af ydelsens størrelse og dødsrisikoen.

Hvis dækningen ved død til enhver tid har samme størrelse som den samlede opsparing, vil summen af forsikringstillægget på opsparingen på rate- og kapitalpensionen svare til risikopræmien på dødsdækningen - pensionsordningen er således opsparingssikret.

Det princip, vi bruger ved opsparingssikring, og som vi beskrev i brevet fra 16. oktober 2009, sikrer, at kapitalpensionen bliver størst mulig ved pensionering. Danica Pension har valgt det princip at optimere kapitalpensionsdelen, fordi det giver vores kunder størst fleksibilitet ved udbetaling. Ved pensioneringstidspunktet kan du vælge at få beløbet udbetalt som et engangsbeløb med betaling af afgift, eller du kan anvende det til en rate- eller livrentepension. Vi flytter ikke depotværdi mellem ratepension og kapitalpension ved denne optimering, så der er ikke noget lovgivningsmæssigt til hinder for dette princip.
…

Spørgsmål til kontooversigter

Når du er fritaget for at betale til pensionsordningen (har præmiefritagelse), indbetaler Danica Pension et engangsbeløb på pensionen i stedet for at betale den løbende indbetaling. Vi beregner engangsbeløbet ved at kapitalisere nettopræmierne med beregningsgrundlagenes rente indtil den dato, præmiefritagelsen stopper. Ved nettopræmie forstår vi den indbetaling, du betaler, fratrukket omkostninger.

De kontooversigter, du har fået for årene 2004 til 2006 på …1264, er korrekte, men jeg vil give dig ret i, at de ikke er oplysende nok, når du ikke kan se vores 'betaling'. I oversigterne indgår vores betaling som en del af renterne. Jeg vedlægger derfor nye kontooversigter for årene 2004 til 2006, hvor vores saldoændringer, det vil sige betalingen for præmiefritagelsen, fremgår. Den kontooversigt, du har fået for året 2008, indeholder en saldoændring for perioden 1. september 2006 til 1. juli 2021, idet du i 2008 fik bevilget fritagelse for indbetaling med tilbagevirkende kraft fra 1. september 2006 og resten af forsikringstiden.

Vi laver ikke oversigter for …5783, fordi denne forsikring kun indeholder din dækning ved tab af erhvervsevne, og principielt ikke opsparer nogen værdi, se nærmere forklaring senere i dette brev.
…

Spørgsmål til …3639 og …5783 [4899]

Du spørger, hvorfor depotværdierne på disse ordninger er faldet og ved udløb udgjorde nul kroner. Begge ordninger er rene risikoforsikringer, som kun udbetales ved dødsfald inden udløbsdatoen den 1. maj 2005.

I hele forsikringstiden betaler man en gennemsnitsindbetaling. Det betyder, at man betaler lidt for meget i starten af forsikringstiden, og det medfører, at der opspares en depotværdi, som man så 'bruger' sidst i forsikringstiden, hvor man i princippet indbetaler for lidt. På det tidspunkt, hvor en risikoforsikring udløber, er depotværdien altid nul kroner, fordi vores forpligtelse er ophørt.

Spørgsmål til …5783

Denne forsikring indeholder kun en dækning ved tab af erhvervsevne. Her gør det samme sig gældende for depotværdien, som jeg har beskrevet ovenfor, da der også her er tale om en risikoforsikring, hvor risikoen er, at man mister erhvervsevnen.

Regulering af dækningen for …5783

Du har fået bevilget udbetaling fra din dækning ved tab af erhvervsevne i resten af forsikringstiden. Der er ikke aftalt regulering af denne ydelse, som i alt væsentligt er beregnet på et grundlag på 4,5 procent, som allerede er indregnet i din årlige ydelse. Hvis kontorenten er højere end grundlagsrenten, er der mulighed for at optjene bonus, som så bliver brugt til at regulere ydelsen. I de senere år har den lave kontorente bevirket, at reguleringerne hår været yderst beskedne, og vi forventer flere år fremover at fortsætte med lave kontorenter."

Selskabet har i brev af 2/12 2009 til klageren yderligere bl.a. anført:

"**Spørgsmål 1, omkostningerne for …1264:**
Der er ikke sket fejl ved beregningen af omkostningerne. Du skal betale 11 procent af indbetalingen plus et såkaldt styktillæg og et gebyr pr. forfalden indbetaling. Dette fremgår af din dækningsoversigt. Styktillæg og gebyr reguleres hvert år.

Til belysning af hvordan omkostningerne regnes, viser jeg her beregningen af omkostningerne for året 2008. Helårlig indbetaling er 4.427,40 kroner, styktillægget er på 660 kroner, gebyr er på 17 kroner.
11 % x (4.427,50-660-17) + 660 + 17 = 1.090 kroner.
…
Spørgsmål 3:
Du vedlægger en oversigt over udviklingen fra 2002 til 2008. Denne oversigt er oversigten for …1264, og ikke for …5783, som du anfører i overskriften. Vi må fastholde, at vi ikke udarbejder kontooversigter på en ordning, som kun indeholder en dækning ved tab af erhvervsevne.

Det er rigtigt, at vi i årsoversigten for 2001 for …5783 forventede, at der ville være et overskud, som medførte et bonusbeløb på 6.293 kroner 1. maj 2015. På det tidspunkt brugte vi nogle helt andre prognoseforudsætninger, end vi gør i dag. Til sammenligning kan du se, at vi i årsoversigten for 2007 kun forventer et bonusbeløb på 698 kroner. Som udviklingen har været de eneste år, er der på nuværende tidspunkt ikke opsparet noget bonus på denne forsikring.
…
Spørgsmål 4:
Der er ikke ændringer i forsikringsbetingelserne for dine pensionsordninger. Af de vedlagte to kopier af breve, vi tidligere har sendt til dig, kan du se, at der er sket ændring i beregning af omkostningsbidrag samt indført kontostyrkelse. Disse ændringer kræver ikke din accept. Alle øvrige forsikringsbetingelser er uændrede. De regelsæt, du efterlyser, må være dine forsikringsbetingelser, som blev sendt til dig, da pensionsordningerne blev oprettet."

Selskabet har i brev af 25/1 2010 til nævnet redegjort for sin stillingtagen således:

"Ad 1: 'DEPOT PÅ LIVSFORSIKRINGER OG ERHVERVSEVNETABSFORSIKRING'

Danica Pension fastholder, at der ikke skal efterbetales en depotværdi på forsikringerne …4899 og …3639, og der ikke skal efterreguleres på forsikring …5783.

<u>Forsikring …4899 og …3639</u>
Forsikrede stiller spørgsmål ved, at depotværdien var nul kroner ved forsikringstidens udløb i 2005. Der henvises til forsikringerne …3639 og …4899. Der er tale om rene risikodækninger (dødsfaldsdækninger).

Som forsikrede i sit brev til ankenævnet skriver med henvisning til sit bilag …, så har Danica Pension i sit brev fra den 5. november 2009 besvaret spørgsmålet:

"I hele forsikringstiden betaler man en gennemsnitsindbetaling. Det betyder, at man betaler lidt for meget i starten af forsikringstiden, og det medfører, at der opspares en depotværdi, som man så 'bruger' sidst i forsikringstiden, hvor man i princippet indbetaler for lidt. På det tidspunkt, hvor en risikoforsikring udløber, er depotværdien altid nul kroner, fordi vores forpligtelse er ophørt.' Der henvises til bilag …

I vores brev er vi ved en fejl på side 4 kommet til at skrive …5783. Der skulle rettelig have stået …4899.

Forsikrede spørger til, hvad der var sket, hvis vores forudsætninger for risikoberegningen var ændret undervejs.

Svaret er, at intet var sket for den garanterede ydelse. Muligvis ville der ikke være blevet tilskrevet bonus.

Forsikring …5783
Forsikrede gør gældende, at der på tab af erhvervsevneforsikringen, …5783, har været en opsparet bonus, som vi senere uberettiget har fjernet.

Vi henviser til ovenfor, hvor vi beskriver, hvorledes man 'bruger' af depotværdien i forsikringstiden. Samme mekanisme anvendes på forsikring …5783. Vi har tidligere forklaret forsikrede dette i vores brev fra den 5. november 2009. Vi henviser til bilag …. Det kan oplyses, at forsikringen stadig er i kraft.

Endvidere henviser vi til vores brev fra den 2. december 2009, hvor vi på side 2 blandt andet skriver, at depotværdien på 6.293 kroner er en prognose, hvorfor det i sagens natur ikke er en garanteret ydelse. Der henvises til bilag …

Forsikrede skriver med henvisning til sit bilag …, at vi uberettiget har fjernet forsikredes depotværdi på 18.744 kroner. (Beløbet er opgjort pr. 1. januar 2002). Forsikrede mener, at beløbet burde have været forrentet med kontorenten. Endvidere mener forsikrede, at asymmetrien mellem bonustilskrivningen på dennes forsikringsdækninger …3639 og …4899 og den manglende bonustilskrivning på tab af erhvervsevneforsikringen …5783 savner mening.

Som ovenfor beskrevet gør det samme sig gældende for værdien på 18.744 kroner. Der er tale om en depotværdi på 18.744 kroner pr. 1. januar 2002. Der er tale om, at det er den værdi, som bidrager til, at der er den lovede dækningen ved tab af erhvervsevne.

De to dødsfaldsdækninger, …3639 og …4899, som forsikrede henviser til i sit brev, havde kontantbonus hvert femte år, indtil deres udløb i 2005. Forsikring …5783 var frem til 2001 omfattet af bonus, hvorefter denne blev omfattet af kontostyrkelse.
Evt. bonus på tab af erhvervsevnedækningen 112 0004 5783 blev i modsætning til ovennævnte dækninger tilskrevet månedligt. I den garanterede ydelse er forlods indregnet en grundlagsrente, som overvejende er på 4,5%. Det betyder, at med de nugældende forventninger til renteudviklingen vil der pt. ikke ske forhøjelse af forsikringsudbetalingen ved tab af erhvervsevne.

Ad 2: 'PRÆMIEFRITAGELSE I FORBINDELSE MED TAB AF ERHVERVSEVNE.'

Danica Pension mener ikke, at forsikrede er berettiget til at få indeksering af sin pensionsordning, …1264, i forbindelse med sin præmiefritagelsesret ud over de tre år, som han i henhold til forsikringsbetingelserne er berettiget til.

Ligeledes fastholder Danica Pension, at forsikrede ikke har ret til at få udarbejdet kontooversigter på en ren tab af erhvervsevneforsikring (415-dækning), …5783.

Af forsikredes dækningsoplysninger under afsnittet 'Øvrige oplysninger' fremgår det, at forsikredes forsikring er omfattet af forsikringsbetingelser 110-77, Bilag …

Forsikrede har betalt for retten til at få indeksreguleret de første tre år, hvor forsikrede er bevilliget præmiefritagelse. Dette er også sket. Herefter er der ingen indeksering af forsikredes ordning.

Af forsikredes 'dækningsoversigt' under overskriften 'Opsparingsgaranti (præmiefritagelse) skriver vi, at ....' forsikringsdækningen og opsparingen fortsætter. Det har den gjort med den førnævnte regulering de første tre år.

Forsikrede mener, at det fremgår af aftalen, at indbetalingerne skal indeksreguleres.

Det er rigtigt, at indbetalingerne indeksreguleredes i den tid, hvor der ikke var bevilliget præmiefritagelse. Altså, hvor der ingen præmiefritagelse var. Da præmiefritagelsen blev bevilliget, stoppede indeksering efter tre år i overensstemmelse med forsikringsdækningen. Aftalen giver ikke belæg for, at indekseringen skal ske i hele forsikringstiden, såfremt forsikrede opfylder betingelserne for præmiefritagelse.

Forsikrede mener ikke, at det er muligt at kapitalisere nettopræmierne med beregningsgrundlagets rente indtil den dato, præmiefritagelsen stopper. Efter forsikredes opfattelse synes dette ikke muligt, da han har en forsikring, der indekseres.

Denne påstand tilbagevises af Danica Pension, der henvises til ovenfor, hvor det beskrives, at indeksregulering de første tre år af præmiefritagelsesperioden har fundet sted.

Forsikrede kritiserer vores forretningsgange vedrørende udarbejdelse af kontooversigter på forsikredes tab af erhvervsevneforsikring …5783 samt på forsikring …1264.

Danica Pension har i vores breve fra henholdsvis den 16. oktober 2009 side 2 og den 5. november 2009 side 3 besvaret kritikken, bilag …

De kontooversigterne, som relaterer sig til forsikring …1264, er korrekte og beregnes på samme måde til alle kunder, der har udbetaling ved tab af erhvervsevne/ præmiefritagelse.

Der er tale om en forretningsmæssig beslutning, som ikke kræver anmeldelse.

For så vidt angår forsikring …5783 er der tale om en ren 415-dækning, hvor vi som i vores brev fra den 5. november 2009 side 3 fastholder, at vi ikke laver kontooversigter.

Der er ikke offentligretlig regulering, herunder informationsbekendtgørelsen, som forpligter Danica Pension til at udarbejde disse.

Ad 3: 'TILBAGEBETALING AF GEBYRER.'

Forsikredes krav om tilbagebetaling af gebyrer kan ikke imødekommes.

Forsikrede mener ikke, at Danica Pension aftaleretligt kan tage sig betalt ved et såkaldt 'styktillæg'. Forsikrede mener, at der er tale gebyr, som forsikringsaftalen mellem ham og Danica Pension ikke giver mulighed for at tage.

Hertil er svaret, at det gebyr, som omtales i bilaget under forudsætninger for prognosen på side 1 i dækningsoversigten, som er vedlagt vores brev fra den 2. juli 1998, bilag …, er det samlede gebyr, som dækker over delelementerne styktillæg og stykratetillægget. Disse var henholdsvis 348 kroner og 10 kroner årligt, hvilket gav en årlig betaling udover procenttrækket på 358 kroner.

Med regulering er disse beløb forhøjet til henholdsvis 660 kroner og 17 kroner (2008). Gebyret var i 2008 således på 677 kroner.

Bidraget til dækning af omkostninger m.m. indgår ved fordelingen af bonus, og den garanterede udbetaling er således ikke påvirket heraf.

Det bemærkes, at gebyret i nævnt i bilaget under forudsætninger for prognosen er angivet som månedligt gebyr.

Ovennævnte regulering er sket ved fornyet årlig anmeldelse til Finanstilsynet. Finanstilsynet har ikke haft bemærkninger til det anmeldte.

Vi kan konstatere, at forsikredes udregning af vores omkostningsstruktur ikke er i overensstemmelse med det anmeldte. Vi kan ikke påtage os at gennemgå forsikredes egen udredning."

Om opkrævning af gebyrer har selskabet i brev af 10/3 2010 yderligere bl.a. anført:

"Slutteligt har vi en kommentar til klagers opgørelse af det tilbagebetalingskrav, som han skriver om i sit brev fra den 23. februar 2010. Han mener, at vi har afregnet for mange gebyrer.

Klagers ægtefælles ordning blev oprindelig oprettet med månedlig præmie. Ordningen blev oprettet systemmæssigt den 10. juni 1998 med virkning fra den 1. marts 1998, se bilag …

Klagers ægtefælles ordning blev den 2. juli 1998 ændret med virkning fra den 1. marts 1998, så hun gik fra månedlig til årlig præmie, se bilag …

Klagers ægtefælle har således ikke betalt månedligt, hvorfor der ikke er opkrævet uretmæssige gebyrer."

Selskabet har i brev af 22/6 2010 forklaret følgende om opsparingssikring på ægtefællens kapitalpension:

"Indledningsvis gør jeg opmærksom på, at vi ikke flytter midler mellem din ægtefælles ratepension og kapitalpension. Begge dækninger kommer til udbetaling, når din ægtefælle når den aktuelle udbetalingsalder. Skulle det ske, at din ægtefælle dør, inden hele pensionen er udbetalt, rummer pensionsordningen også en opsparingssikring, der sikrer, at den resterende opsparede værdi på både ratepensionen og kapitalpensionen kommer til udbetaling.

Systematikken for betalingen for opsparingssikringen, der er en risikodækning (forsikringsdækning), er, at betalingen sker fra ratepensionen, så længe denne rummer midler hertil, dernæst vil betalingen ske fra kapitalpensionen. Herved sikres, at din ægtefælle til hver en tid har mest muligt kapitalpension, der udbetales som en sum mod 40 procent afgift, hvor udbetalingerne fra den løbende ratepension er indkomstbeskattet.

Med hensyn til dit spørgsmål vedrørende kontoudtog på din ægtefælles ordning henviser jeg til vores brev fra den 16. oktober 2009, hvori vi har oplyst, at din ægtefælle har fået en kontooversigt i alle år siden 1999, hvor alle bevægelser er oplyst. Din ægtefælle kan desuden se kontooversigten fra den 10. januar 2004 på Din Netpension.

Ud over disse kontoudtog kan vi grundet en manuel meget tung proces ikke påtage at udarbejde andre kontoudtog til vores kunder. Jeg gør opmærksom på, at vi juridisk set heller ikke er forpligtet hertil."

Klageren har i brev af 16/2 2010 til nævnet bl.a. anført:

"Vedr. præmiefritagelse ved tab af erhvervsevne på pensionsopsparing …1264
…
I selve pensionsordningen side 2 (vedlagt af Danica som bilag) står vedr. opsparingsgaranti (præmiefritagelse): 'Nedsættes forsikredes arbejdsevne med mindst 2/3 før 01.07.2021, bortfalder præmiebetalingen til Danica Liv/Forsikring, men forsikringsdækningen og opsparingen fortsætter.' (min understregning)
Jeg ser absolut intet i forsikringsbetingelserne 110-77, som kan tilsidesætte denne almindelige regel i pensionsordningen, således som den er beskrevet og fortolket i ovennævnte bilag
…
Fastholder Danica, at indekseringen skal bortfalde, må jeg opfordre dem til at dokumentere, at vores aftale giver dem ret hertil, ligesom Danica tilsvarende bør dokumentere, at vores aftale giver dem ret til at lade en løbende tilskrivning af kontorenter erstatte med en langt ringere engangstilskrivning af en 'beregningsgrundlagets rente'.

Danica mener ikke, at jeg har ret til at få udarbejdet kontooversigter på en ren tab af erhvervsevneforsikring …5783.

Det er heller ikke, hvad jeg beder om. Jeg beder om at få udspecificeret og periodiseret de fuldstændigt uigennemskuelige tal på min årsoversigter for 2002-2008 for min pensionsordning …1264. (Se oversigt, bilag …).
Uanset om Ankenævnet beslutter, at der skal ske en tilbageregulering af Danicas kapitaliserede værdi eller ej, så må det være et indlysende krav, at de kontoudtog, som allerede er udsendt, skal rettes, så de bliver retvisende. Jeg går ud fra, at den regnskabsmæssige periodisering, jeg efterlyser, allerede er udført. Ellers har jeg svært ved at tro, at en revisor har kunnet godkende regnskabet.
…
Vedr. tilbagebetaling af depoter:
(Livsforsikringerne ..3639 [klagers ægtefælle] og …4899 [klager], samt erhvervsevnetabsforsikringen …5783 [klager]).

Danicas sidste bemærkning i deres svar, at man skam ikke har snydt i forbindelse med en tidligere nævnt sag, illustrerer, at man fortsat ikke har forstået problemstillingen Jeg stoler trygt på, at Ankenævnet bedre end Danicas jurist er i stand til at læse, hvad det er, jeg har skrevet.
Også det forhold, at Danica som bilag næsten udelukkende har fremsendt kopier af den korrespondance, som allerede tidligere er fremsendt til mig en gang, viser, at man ikke har forstået kernen i problemstillingen. Nemlig at Danicas troværdighed - selv når det er direktøren selv, der skriver - for længst er sat overstyr. Og at forklaringer derfor ikke længere rækker, men kun konkret håndgribelig og verificerbar skriftlig dokumentation.

Eller illustreret på en anden og mere jordnær måde: Hvis først man har set brugtvognsforhandleren pille ved kilometertælleren en gang, så rækker det ikke længere, hvad brugtvognsforhandleren påstår om bilens alder. Så forlanger man at se registreringsattesten!
Hvis jeg havde troet på Danicas tidligere forklaringer, så havde der jo ikke været nogen som helst grund til at ulejlige Ankenævnet med sagen.

Ved søgning på Internettet har jeg fundet ud af, at den forsikringsform, Danica beskriver på side 2 i deres svar, må være den, der hedder en 'ophørende livsforsikring', og som har en eller anden kode 115.
Andet steds læser jeg, at det skal stå i forsikringsoversigten, hvis forsikringen er ophørende.

Jeg har ledt med lys og lygte i alle de papirer jeg har vedr. ovennævnte 2 livsforsikringer, men har ingen steder fundet hverken benævnelsen 'ophørende' eller nogen kode 115.
Ej heller ser jeg noget i selve policerne om, at forsikringerne skulle være ophørende, dvs. uden opsparing.
Især - hvilket jeg finder vigtigt - nævnes begrebet ikke med et ord i de forsikringsbetingelser, der hører sammen med livsforsikringerne ('Forsikringsbetingelser m.m. gældende fra den 1. april 1983'), hvorimod tilbagekøbsværdi m.m. nævnes adskillige gange. Det må derfor være et spørgsmål, om det daværende Statsanstalten for Livsforsikring, hvor forsikringerne blev tegnet i 1984, overhovedet opererede med begrebet 'ophørende', eller om alle deres individuelle livsforsikringer var livsbetingede.

Derimod fandt jeg et notat fra januar 1998, hvor en af Danicas medarbejdere har oplyst mig om, at kontoens værdi vil blive udbetalt ved forsikringens ophør. Jeg har vedlagt dette notat i original. Jeg tillægger notatet stor betydning. Ganske vist kan man påstå, at jeg har misforstået det, jeg har fået at vide, men det tror jeg næppe. Pågældende medarbejder vil vel ikke svare uden først at kigge på skærmen, og han må nødvendigvis hurtigt have konstateret, om forsikringerne er en kode 115 (ophørende) eller 125 (livsbetinget) og herefter have svaret her ud fra. Og jeg mener næppe, at jeg kan have misforstået en så enkel skelnen: Enten: Du får depoterne udbetalt ved forsikringernes ophør. Eller: Depoterne bliver ikke udbetalt ved forsikringernes ophør.
Jeg opfatter helt klart notat som en bekræftelse på, at forsikringerne for 12 år siden har været registreret om livsbetingede. Det bemærkes endvidere, at depoterne for både livsforsikringerne og erhvervsevnetabsforsikringen, så vidt jeg kan se, først toppede og begyndte deres nedskrivning efter 1998.
Derfor har jeg også vedlagt notatet i original, så Ankenævnet selv kan vurdere, om det er 12 år gammelt, eller om det er nyt, konstrueret til lejligheden.

Danica påstår tilsvarende, at erhvervsevnetabsforsikringen er en ren risikoforsikring uden opsparing.
Derimod står der, som nævnt i min klage, at årsopgørelsen for 2001 omfatter en prognose for udbetaling ved forsikringens ophør.
Danica gør i deres svar opmærksom på, at dette '... er en prognose, hvorfor det i sagens natur ikke er en garanteret ydelse.'
Nej selvfølgelig. Men alene det, at man har lavet en prognose for udbetaling ved forsikringens ophør er en bekræftelse - et bevis - på, at forsikringen netop er med opsparing og udbetaling ved ophør. Beløbet er underordnet og ganske rigtigt ikke garanteret. MEN hvorfor skulle man overhovedet lave en prognose, hvis ikke netop det er fordi, der skal ske en eller anden form for udbetaling. Det ville jo ikke have nogen som helst mening.

Alt i alt finder jeg, at der er adskillige indicier for, at der oprindelig har været tale om livsbetingede forsikringer med opsparing, mens jeg umiddelbart ikke kan få øje på, at forsikringerne oprindelig skulle have været ophørende, således som Danica påstår.

Imidlertid mener jeg, at fortsat diskussion herom er unødig. Danica kan jo bare fremlægge konkret, håndgribelig og verificerbar skriftlig dokumentation for at det forholder sig, som de siger, jf. indledningen. Så vil problemet jo blive opklaret.

Vedr. mit krav i forbindelse med klagen:
Jeg har krævet, at depoterne tilbageføres, efterreguleres og tilskrives kontorenter m.m. Jeg ved ikke hvor bogstaveligt Ankenævnet tager denne ordlyd.

Det helt væsentlige er at få fastslået:

- Har jeg ret i, at depoterne tilhører mig/min kone og at de skal udbetales ved forsikringernes ophør?

- Eller har Danica ret i, at nogle eller alle 3 forsikringer er ophørende, således at der ikke skal ske nogen udbetaling ved forsikringernes ophør."

I brev af 7/4 2010 har klageren yderligere bl.a. bemærket:

"• Vedr. gebyrer: Danica kan jo blot dokumentere ved hjælp af ganske ordinære kontoudskrifter for årene 1998 til 2008, at der kun er opkrævet gebyr en gang om året, og ikke tolv. Hvor svært kan det være?

• Vedr. livsforsikringsdepoter: Danica kan jo blot dokumentere, at der i aftalerne står noteret, at forsikringerne er ophørende (kode 115) og ikke livsbetingede. Hvor svært kan det være?

• Vedr. præmiefritagelse ved invaliditet: Danica kan jo blot dokumentere, at de har ret til ved hjælp af en kapitalisering af fremtidige præmiebetalinger at fratage mig såvel indeksering som tilskrivning af kontorenter. Hvor svært kan det være?

…
ENDNU EN SAG
…
• '**Teknisk forklaring på opsparingssikring.** Samlet set trækkes der ikke noget til dækning af risikoen ved død, da udbetalingen til en hver tid svarer til opsparingen. For at optimere kapitalpensionen er den del af opsparingen livsbetinget. Det betyder, at du løbende ud over forrentningen får et forsikringstillæg. Fra ratepensionens opsparing trækker vi samtidig løbende en risikopræmie af samme størrelse som forsikringstillægget. Risikopræmien skal betale den dødsfaldsdækning, der dækker opsparingen på kapitalpensionen. Dette medfører, at opsparingen på ratepensionen i pensionsordningens løbetid, kan blive "spist op", mens kapitalpensionen stiger tilsvarende.'

Jeg må tilstå, at hverken jeg selv eller andre, jeg har spurgt, forstår et hammerslag af denne forklaring, hvilket er bemærkelsesværdigt i kraft af, at Danica i efterhånden mange år har haft det som en erklæret målsætning at forklare sig forståeligt i såvel breve som oversigter.

Dog læser jeg så meget, at kapitalpensionen 'optimeres' ved at formindske ratepensionen, hvilket i min optik er det samme som skattesnyd, idet midler herved flyttes fra en rate- til en kapitalpension, hvilket af beskatningsmæssige årsager naturligvis ikke er tilladt. (Hvorimod

man godt må flytte penge den modsatte vej, fra kapital- til ratepension. Det hele bunder naturligvis i de forskellige beskatningsmetoder for de forskellige ordninger).

Jeg har ved et personligt møde med SKAT og efterfølgende pr. brev (vedlagt som bilag) fået det svar, at man jf. Pensionsbeskatningslovens § 8 principielt godt må trække forsikringspræmier for invalidesumsforsikring og dødsfald fra en ratepension, således at ratepensionen - hvis der ikke foretages yderligere indbetalinger - efterhånden bliver 'spist op', som Danica formulerer det.

Imidlertid forklarer dette ikke sagen. I ovennævnte fremskrivning har jeg som tabel 2 beregnet, hvor stort depotet ville være, når de forsikringspræmier, der løbende er blevet oplyst i årsopgørelserne, bliver fratrukket.
Disse beskedne præmier forrykker ikke billedet væsentligt. Der burde fortsat være knap 50.000 kr. i depotet.

SKAT undrer sig lige som jeg over sammenhængen i beløbene og slutter derfor deres brev således:

- 'På grundlag af det foreliggende materiale, kan SKAT ikke afgøre om der herudover er sket uberettigede overførsler fra ratepensionskontoen til kapitalpensionskontoen. Dette vil kræve et kontoudtog, hvor de enkelte bevægelser kan følges.' (min understregning).

Jeg har den 16. marts bedt Danica om at fremsende sådanne kontoudtog, som også SKAT efterspørger i ovenstående, men adm. direktør H.R.-H. har den 26. marts afvist at svare, idet han mener, at spørgsmålet allerede er besvaret i den korrespondance, Danica har vedlagt denne sag som bilagene …

For at få et yderligere overblik over fordelingen på hhv. rate- og kapitalpension, har [klagers ægtefælle] den 13. marts bedt Danica opgøre begge konti, således at de evt. vil kunne blive overflyttet til andre pensionskonti, fx i pengeinstitut.
Danica har efter 3 uger endnu ikke svaret på denne helt rutinemæssige forespørgsel på trods af deres egen erklærede sagsbehandlingstid på højst 2 uger."

Klageren har efter sagens indbringelse for nævnet henvendt sig til Forbrugerombudsmanden, skatteministeren, SKAT, politiet, Finanstilsynet og selskabets bestyrelsesformand vedrørende sin tvist med selskabet. I klagerens brev af 5/8 2010 til nævnet hedder det bl.a.:

"Jeg har løbende forsøgt at få andre instanser til at vurdere Danicas fremgangsmåde, og resultatet heraf har ikke gjort mig mindre overrasket.

Politiet mener ikke, at det er ulovligt at opkræve penge for en indtjeningsevneforsikring, selv om der i realiteten er tale om en langt ringere helbreds- og arbejdsevneforsikring - dette til trods for, at alle bedrageriparagraffens fire kriterier hermed klart er opfyldt. Politiet begrunder i stedet sin afvisning med et femte og i mine øjne selvopfundet kriterium - samtidighed - som ikke står i bedrageriparagraffen. Retfærdigvis skal siges, at Ombudsmanden har givet politiet ret i dette åbenlyse brud på grundloven, der ellers ganske klart foreskriver, at det er folketinget og ikke hverken politiet eller andre, der formulerer lovene.
Ej heller mener politiet, at der er lidt noget økonomisk tab, selv om depoter beviseligt og uden plausibel forklaring er forsvundet op i den blå luft. Og at det derfor heller ikke er noget, der

bør undersøges nærmere, til trods for den åbenlyse risiko for, at det er noget, Danica gør konsekvent, og som derfor berører titusindvis af kunders depoter. Gad vide om dette også ville være holdningen, hvis det var politidirektørens egne pensions- eller bankkonti, der på den måde - uden nogen form for aftalebelæg - forsvandt op i den blå luft?

Finanstilsynet, hvis fornemmeste opgave det er at sikre, at finansielle institutioner handler redeligt og loyalt over for kunderne, mener heller ikke, det er noget problem, at adskillige forsikringsselskaber generelt handler og i årevis har handlet i åbenlys modstrid med indgåede forsikringsaftaler. Ej heller lader man sig ophidse af, at Danica i den her foreliggende situation fuldstændig nægter at udlevere helt basale oplysninger - et forhold, der i mine øjne øjeblikkelig burde udløse et eftertrykkeligt gok i hovedet fra en tilsynsmyndighed. Tværtimod oplyser man med et skuldertræk, at pensionsselskaber ikke er forpligtede til over for kunderne at dokumentere, at selskaberne i praksis følger indgåede aftaler - dvs. om man ganske enkelt regner rigtigt.
På sin hjemmeside beskriver Finanstilsynet sig selv som 'kundernes vagthund'. Jeg må nok tilstå, at hvis min private vagthund - en islandsk fårehund ved navn … - udviste samme tandløshed, så ville den øjeblikkelig blive aflivet og erstattet af en anden og mere vågen vagthund.

Forbrugerombudsmanden mener heller ikke, det er noget problem, at Danica i årevis har skjult en så væsentlig omkostning som et 'styktillæg', og at forbrugeren (pensionskunden) herved er ude af stand til at kontrollere, om man fx betaler ét eller tolv indbetalingsgebyrer om året. Ej heller er det noget problem, at et individuelt variabelt omkostningstillæg benævnes 'gebyr', noget der ellers tidligere har været voldsomt problematisk i så mange andre sammenhæng.

Indtil videre er det kun lykkedes at fastholde SKAT på at undersøge, om et pensionsselskab i modsætning til alle andre uden videre må overføre ratepensionsmidler til en kapitalpension. Indtil videre har denne 'undersøgelse' dog strakt sig over næsten et år, uden at der endnu er kommet noget klart svar, uagtet at det må være relativt enkelt at slå op i det relevante regelsæt og herefter kontrollerer, om Danica rent faktisk følger dette regelsæt."

Af klagerens dækningsoplysning af 1/1 1998 for police nr. … 4899 fremgår bl.a.:

"**Dækning ved død**	Kroner pr. 01.01.1998
Kontant bonus ved død 01.01.1998	1.317
Hvis forsikrede dør inden 01.05.2005, vil der blive udbetalt et engangsbeløb på	500.000
Pensionsopsparing	
Opsparingen i Danica Liv udbetales således:	Kroner
Hvis forsikrede er i live på de viste datoer, vil der være opsparet kontant bonus:	
01.01.2001	1.317

I pensionsopsparingen er ikke indregnet bonus efter 01.01.1998.
…
Øvrige oplysninger

Depot
Depotet udgør pr. 01.01.1998 kr. 8.012. Depotet er inklusiv bonus.
…
Kontant bonus
Dækning i afsnittet 'Dækning ved død' er incl. kontant bonus indtil 01.01.1998.

Bonus udbetales hvert 5. år umiddelbart efter 5-årsperiodens afslutning, dvs. udbetaling for perioden 01.01.1996 til 01.01.2001 vil ske i begyndelsen af 2001."

Ægtefællens dækningsoplysning af 1/1 1998 for police nr. … 3639 er tilsvarende i formulering og opsætning.

Af dækningsoversigt af 2/7 1998 for police nr. … 1264 fremgår bl.a.:

"**Præmiefritagelse for Danica Liv/Forsikring**

Nedsættes forsikredes arbejdsevne med mindst 2/3 før 01.07.2021, bortfalder præmiebetalingen til Danica Liv/Forsikring, men forsikringsdækningen og opsparingen fortsætter.
…
Omkostninger:
En procentdel af præmier og indskud anvendes til betaling af omkostninger. På visse forsikringer betales tillige et gebyr. Nedenstående omkostningssatser m.v. kan ændres ved anmeldelse til Finanstilsynet.

Hvis præmien er 13.240 kr. om året eller derunder, betales der 11,00 % af præmien.

Hvis præmien er større end 13.240 kr. om året, betales der:
8,00 % af de første 13.240 kr.
6,00 % af præmieandele mellem 13.240 kr. og 33.100 kr.
5,00 % af præmieandele mellem 33.100 kr. og 77.200 kr.
3,00 % af præmieandele over 77.200 kr., dog mindst 4,00 % af den samlede præmie.

Gebyret udgør højst 30 kr. om måneden. Præmiegrænserne og gebyret reguleres en gang om året.
…
Regulering:
Præmien indeksreguleres i samme takt som inflationen. Reguleringen forudsættes at ske hvert år den 01.06."

En tilsvarende formulering vedrørende omkostninger fremgår også af de øvrige policer.

Af selskabets følgebrev af 2/7 1998 til dækningsoversigten for police nr. … 1264 fremgår bl.a.:

"Samtidig vil jeg nævne, at De som kunde i Danica får en opsparingsgaranti, der træder i kraft, hvis De mister arbejdsevnen. Det betyder, at De ikke længere skal betale til pensionsordningen; men opsparingen fortsætter alligevel, som om De stadig betaler til ordningen."

Af de af selskabet fremsendte forsikringsbetingelserne for police nr. … 1264 fremgår:

"**Indeksregulering af præmie**
…
Reguleringen bortfalder:
…
- når præmiebetalingen har været bortfaldet i 3 år som følge af forsikredes tab af arbejdsevne.

…
Påbegyndte udbetalinger ved tab af arbejdsevnen reguleres ikke efter den ovenfor nævnte metode. Udbetalingerne forhøjes i stedet med bonus efter bonusregulativet."

Nævnet udtaler:

Indledningsvis bemærkes, at nævnet ikke har kompetence til at pålægge selskabet at fremsende materiale til brug for sagens afgørelse.

Udbetaling og efterregulering af opsparet værdi på risikoforsikringerne

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de fremlagte dækningsoversigter, må nævnet lægge til grund, at police numrene … 4899 og … 3639 er ophørende livsforsikringer, som alene yder dækning ved dødsfald inden 1/5 2005. En sådan forsikring kan - uanset bestemmelser om overskudsfordeling - ikke få karakter af en livsbetinget livsforsikring (K125), som er en alderssum, der udbetales, hvis forsikrede lever på udløbstidspunktet.

Dødsfaldssummerne er oprettet med kontantbonus indtil 1/1 1998. Nævnet finder ikke at kunne kritisere, at selskabet ikke har udbetalt depotværdien, som fremgår af opgørelserne pr. 1/1 1998, idet en sådan værdi skal anvendes til at supplere præmieindbetalingen i de år, hvor forsikredes dødsfaldsrisiko reelt er højere end gennemsnitspræmien, han indbetaler i forsikringstiden.

Nævnet finder ikke at kunne pålægge selskabet at udarbejde årlige kontooversigter for en forsikring, der er under udbetaling.

Regulering af erhvervsevnetabsforsikring

Af de grund, selskabet har anført, finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets regulering af depotet.

Indeksregulering af præmiefritagelse

Betingelsernes regler for regulering af præmie og forsikringsydelse må efter nævnets opfattelse naturligt forstås sådan, at indeksregulering af præmiefritagelse højst er muligt i 3 år. Nævnet kan derfor ikke kritisere, at selskabet har afvist at indeksregulere præmiefritagelsen efter de første 3 år.

Gebyr

Nævnet finder - med henvisning til sin tidligere afsagte kendelse 68.523 - det rigtigst at afstå fra at behandle dette spørgsmål.

Regulering af ratepension (police nr. … 1266)

Nævnet må lægge til grund, at dette klagepunkt vedrører spørgsmålet, om selskabet kan trække præmien til kapitalpensionens reservesikring (opsparingssikring) i ratepensionsdepotet.

Nævnet har ikke grundlag for at antage, at selskabets metode skulle være ulovlig, men nævnet finder, at spørgsmålet henhører under skattemyndighederne. Nævnet kan derfor ikke afgøre dette klagepunkt.

Herefter

b e s t e m m e s :

_____

Nævnet kan ikke behandle klagen vedrørende gebyrer og regulering af ratepension.

Klagen i øvrigt kan ikke tages til følge.

Marianne Højgaard Pedersen
formand